

2016-06-09

Kontrollavdelningen
Peter Rånge

Konsekvensutredning angående förslag till Statens jordbruksverks föreskrifter om slakteriers rapportering avseende slaktade djur

A Allmänt

1) Beskrivning av problemet och vad man vill uppnå

Nytt bemyndigande för föreskrifterna

Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2009:43) om slakteriers rapportering avseende slaktade djur är meddelade med stöd av en numera upphävd lagstiftning. Därmed har föreskrifterna en begränsad verkan, genom att de straffbestämmelser som finns i den nu gällande lagstiftningen endast avser brott mot föreskrifter som meddelats med stöd av det nya bemyndigandet. Med anledning av detta behöver alltså föreskrifterna beslutas om med det nya bemyndigandet i förordningen (2011:926) om EU:s förordningar om pris- och marknadsreglering av jordbruksprodukter som grund.

Slopat krav på rapportering av ”nollslakt”

Jordbruksverket administrerar ett register (”Slaktregistret”) över den slakt som sker vid av Livsmedelsverket godkända slakterier. Till registret ska slakterierna varje vecka rapportera uppgifter om de djur som slaktades föregående vecka. Uppgifterna i registret används bland annat för att uppdatera de centrala djurregistren för smittspårning, exempelvis det centrala nötkreatursregistret men också för statistik m.m.

Slakteriernas skyldighet att lämna uppgifter till registret har också omfattat de veckor då de inte slaktat djur, så kallad nollslakt. Uppgiften har samlats in dels för att kunna säkerställa om ett slakteri inte slaktat en vecka, eller om det underlåtit att lämna uppgifter om slakt som faktiskt utförts och dels för att den har behövts i administrationen av vissa stödformer. Några stöd där denna uppgift är nödvändig för administrationen finns emellertid inte kvar. Under 2015 inkom 1300 rapporter gällande nollslakt till Jordbruksverket.

Slaktregistret är unikt bland de djurrelaterade registren genom att man har en skyldighet att rapportera in vad som *inte* ägt rum, i detta fall, slakt. Jordbruksverket föreslår att bestämmelserna om rapportering till slaktregistret anpassas efter övriga föreskrifter och att skyldigheten att rapportera in uppgifter endast ska gälla de veckor de veckor då det de facto slaktats djur. Kravet på att lämna uppgifter om nollslakt föreslås sålunda upphävas.

Införande av elektronisk rapportering som enda inkanal

En stor majoritet av slakten rapporteras idag elektroniskt till registret. Under mars månad 2016 rapporterades t.ex. ca 75 procent av alla slaktade djur elektroniskt till registret.

Vi har nu förbättrat den elektroniska inrapporteringen till slaktregistret. Tidigare fanns det två elektroniska indatavägar till registret, dels genom att manuellt registrera in uppgifterna i den elektroniska internetjänsten och dels genom att skicka in en fil enligt en av oss fastställd postbeskrivning. Nu behöver slakterierna enbart logga in i en och samma internetjänst oavsett vilken elektroniskt indataväg de väljer att rapportera in sin slaktredovisning. Det kommer också att vara möjligt för slakterierna att göra de flesta av sina rättningar i internetjänsten. Med anledning av ovan beskrivna förbättringar i internetjänsten samt det faktum att slakterierna inte kommer att behöva rapportera den så kallade nollslakten föreslås att möjligheten att rapportera in föregående veckas slakt via blankett tas bort.

Vid vissa tillfällen kommer det fortfarande vara möjligt att göra rättningar på en för syftet fastställd blankett. Det kan t.ex. handla om när internetjänsten inte upptäcker att en registrering är fel som exempelvis ett djurslag eller att ett organisationsnummer är kopplat till fel person.

Upphävande av obsoleta regleringar

I fjärde och femte paragraferna föreslås att de stycken som behandlar användningen av vissa blanketter i administrationen av handjursbidrag upphävs, med anledning av att handjursbidrag inte går att söka sedan 2012.

2) Beskrivning av alternativa lösningar för det man vill uppnå och vilka effekterna blir om någon reglering inte kommer till stånd

Slopat krav på rapportering av ”nollslakt”

Utan reglering kommer slakterierna även framgent behöva lämna uppgift om de veckor då inga djur slaktats.

Införande av elektronisk rapportering som enda inkanal

Ett alternativ hade varit att ha kvar möjligheten att rapportera slaktredovisningen via blankett. Vi bedömer att incitamenten att använda vår nya och förbättrade internetjänst är så pass stora att tiden är mogen att ta bort möjligheten till rapportering via blankett.

De administrativa kostnaderna för myndigheten att hantera rapportering via blankett är relativt stora varför dessa besparingar skulle gå förlorade om möjligheten till blanketterapportering bibehölls.

Signalerna från regeringen är tydliga att digitalisera det offentliga Sverige och detta är också ett led för att förenkla för företagen genom ökad möjlighet till självservice.

3) Uppgifter om vilka som berörs av regleringen

Regleringen berör slakterier som är godkända av Livsmedelsverket.

4) Uppgifter om de bemyndiganden som myndighetens beslutanderätt grundar sig på

Bemyndiganden för Jordbruksverket att föreskriva om den aktuella föreskriften finns i 14 och 20 § § förordningen (2011:926) om EU:s förordningar om pris- och marknadsreglering av jordbruksprodukter.

5) Uppgifter om vilka kostnadsmässiga och andra konsekvenser regleringen medför och en jämförelse av konsekvenserna för de övervägda regleringsalternativen

Slopat krav på rapportering av ”nollslakt”

Regleringen innebär en minskad kostnad för företagen om cirka 49 000 kr per år. Den rent ekonomiska besparingen är alltså ringa, men vi är medvetna om att kravet på att rapportera in icke-händelser upplevs som betungande och att förståelsen för bestämmelsen är begränsad.

Införande av elektronisk rapportering som enda inkanal

Det finns i skrivande stund 101 slakterier som är godkända av Livsmedelsverket. Av dessa rapporterar idag 58 st. via en elektronisk inkanal.

Troligtvis har de flesta av företagen redan idag en dator eller liknande. Men om detta inte är fallet krävs ett inköp av utrustning för att kunna utföra rapporteringen.

Att ett slakteri redan idag inte rapporterar via Jordbruksverkets internetjänst kan bero på flera olika orsaker. En kan t.ex. vara ovana eller ovilja att använda ny teknik och att man hellre använder sig av papper och blanketter i olika sammanhang. För ett sådant företag kan förslaget tänkas få konsekvenser på så sätt att de tvingas ändra sina vanor och rutiner. Initialt kan också tiden som ett sådant företag behöver lägga ner på sin rapportering öka p.g.a. av ovana vid tekniken och sättet att rapportera.

6) Bedömning av om regleringen överensstämmer med eller går utöver de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen

Regleringen går inte utöver de EU-rättsliga förpliktelserna.

7) Bedömning av om särskilda hänsyn behöver tas när det gäller tidpunkten för ikraftträdande och om det finns behov av speciella informationsinsatser

Vi föreslår att föreskrifterna kommer att träda i kraft 1 oktober 2016.

Med tanke på att regleringen innebär att en rapportering via blankett inte längre blir möjlig så är det av stor vikt att företagen i god tid får information om att detta är aktuellt och att de, i förekommande fall, får skälig tid att ställa om sina rutiner vid rapportering av slaktredovisningen. Vi har därför redan skickat ut information till samtliga godkända slakterier om att dessa förändringar av regelverket är på gång. Vi kommer även att skicka ut information på nytt när föreskriften är beslutad, ca en månad innan de nya reglerna träder ikraft.

B Företag

Med företag avses här en juridisk eller en fysisk person som bedriver näringsverksamhet, det vill säga försäljning av varor och/eller tjänster yrkesmässigt och självständigt. Att yrkesmässigt bedriva näringsverksamhet bör tolkas brett.

Markera med x

- () Regleringen bedöms inte få effekter av betydelse för företags arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt. Konsekvensutredningen innehåller därför inte någon beskrivning av punkterna i avsnitt B.
- (X) Regleringen bedöms få effekter av betydelse för företags arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt. Konsekvensutredningen innehåller därför en beskrivning av punkterna i avsnitt B.

1) Beskrivning av antalet företag som berörs, vilka branscher företagen är verksamma i samt storleken på företagen

Det finns i skrivande stund 101 slakterier som är godkända av Livsmedelsverket. Fler än hälften av dessa är småskaliga. Bland dessa återfinns exempelvis gårdsslakterier och säsongsslakterier som endast bedriver verksamhet under ett begränsat antal veckor under året.

2) Beskrivning av vilken tidsåtgång regleringen kan föra med sig för företagen och vad regleringen innebär för företagens administrativa kostnader

Vi gör bedömningen att man minskar tidsåtgången för rapportering med ca 10 minuter per tillfälle då man, enligt förslaget, inte längre behöver rapportera nollslakten. Den totala besparingen för näringen beräknas som nämns ovan till ca 49 000 kr, den ekonomiska besparingen för det enskilda företaget är därför ringa. Vår förhoppning är däremot att förändringen ska *upplevas* som ett steg mot en enklare vardag för företagen.

När det gäller borttagandet av möjligheten till rapportering via blankett är bedömningen att rapporteringen tar lika lång tid oavsett om den görs via blankett eller internettjänsten, d.v.s. i genomsnitt 10 minuter per rapportering varför den administrativa kostnaden blir oförändrad. Som beskrivits ovan kan det dock initialt ta något längre tid för företag som tidigare inte använt sig av internettjänsten att rapportera i enlighet med föreskrifterna.

3) Beskrivning av vilka andra kostnader den föreslagna regleringen medför för företagen och vilka förändringar i verksamheten som företagen kan behöva vidta till följd av den föreslagna regleringen

Som beskrivits ovan så bedömer vi att de flesta av de 43 företag som idag rapporterar via blankett har tillgång till en dator eller liknande för att kunna utföra rapporteringen. Om så inte är fallet krävs det en investering av utrustning för att företaget ska kunna rapportera i enlighet föreskrifterna. Ett datorinköp kan i dagsläget kosta från ca 3000 kr och uppåt.

I övrigt medför regleringen inga övriga kostnader och föranleder inga förändringar i verksamheten.

4) Beskrivning av i vilken utsträckning regleringen kan komma att påverka konkurrensförhållandena för företagen

Förslaget påverkar, enligt Jordbruksverkets bedömning, inte konkurrensförhållandena.

5) Beskrivning av hur regleringen i andra avseenden kan komma att påverka företagen

Att ett företag använder sig av blanketter vid rapportering av slaktredovisningen kan bero på olika orsaker. Men vi kan ändå förmoda att företag som rapporterar på detta vis gör det för att de föredrar detta framför att rapportera via internettjänsten. Att ta bort denna möjlighet kan förstås skapa en viss irritation hos dessa företag eftersom de inte längre har möjlighet att rapportera på det sätt som de föredrar. Vi bedömer dock att detta kan kompenseras genom att vi informerar om denna förändring i god tid samt att kravet på att rapportera nollslakt tas bort. De företag som har störst nytta av besparingen gällande borttagande av kravet på rapportering av nollslakt är i många fall samma företag som idag rapporterar via blankett.

6) Beskrivning av om särskilda hänsyn behöver tas till små företag vid reglernas utformning

När det gäller förslaget om borttagande av kravet på rapportering av nollslakt så är ambitionen att förenkla vardagen för företagen, i synnerhet för de mindre. Eftersom det är de mindre företagen som har flest perioder då de inte slaktar överhuvudtaget så är det också de som kommer dra mest nytta av detta förslag.

Genom att informera i god tid om borttagandet av möjligheten att rapportera via blankett har vi tagit hänsyn till att det kan krävas en viss omställningsperiod om företaget tidigare har rapporterat via blankett.

C Kommuner och landsting

Markera med x

(x) Regleringen bedöms inte få effekter för kommuner eller landsting.

() Regleringen bedöms få effekter för kommuner eller landsting.

D Samråd

1) Beskrivning av ett eventuellt tidigt samråd

Inget tidigt samråd har genomförts då vi har bedömt att detta inte har varit nödvändigt utifrån de föreslagna regeländringarna. Vi har dock i ett tidigt skede informerat om de föreslagna förändringarna.

E Kontaktperson

Peter Rånge peter.range@jordbruksverket.se 036-15 60 37